

سرمايه گذار پروژه:

تعویق پروژه مومتي خانه پدری جلال آل احمد با مواضع تنش زای صندوق احيا

در حالی بیش از ۹۰ در صد از پروژه مرمت خانه پدری جلال آل احمد به سرانجام رسیده کاین بنای تاریخی پس از سال ها تخریب و ویرانی، با چالش های جدیدی مواجه شده است. سرمايه گذار خانه پدری جلال آل احمد می گوید: مواضع تنش زای صندوق احيا با خطراتی بی دری اداری بدون توجه به اقتضائات فرهنگی و کمبود حمایت عملیاتی، مسیر احیاء خانه ثبت ملی شده جلال آل احمد را به تعویق انداخته است. محبوبه کاظمی دولابی، در گفت و گو با ایلنا، افزود: صندوق توسعه و احیای بناهای تاریخی و فرهنگی که اساسا با هدف تسهیل گری، جذب سرمایه گذار و ارتقای مشارکت بخش خصوصی در بازآفرینی میراث تاریخی کشور ایجاد شده، در عمل با رفتاری سخت گیرانه، امنیت سرمايه گذاری را به چالش کشیده است.

«خانه ادبیات بهار» آغاز به کار کرد

خانه ادبیات بهار با حضور «رئیس ستاد اجرایی فرمان امام» و جمعی از شاعران و نویسندگان در خانه منتسب به ملک الشعراء یاقار آغاز به کار کرد. این خانه در دهه های گذشته توسط خانواده واران مرحوم بهار به صورت کامل فروخته شده است و موسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب پس از این افتتاح مسئول بهره برداری و هدایت آن خواهد بود.

لئودو کنسرت موسیقی در یک هفته

اخترادو کنسرت گروه «ماینس وان» و «ایرج رحمانپور» بنابر دلایل نامعلوم و یا نقض فنی سالن اجرای کنسرت لغو شده است. به گزارش ایسنا، گروه «ماینس وان» از جمله گروه های پر مخاطب بین طرفداران سبک موسیقی راک است که قرار بود پنجشنبه ۲۲ و جمعه ۲۳ خرداد پس از سال هادوری از صحنه در سالن بلک باکس ایران مال روی صحنه برود. اما چند روز مانده به برگزاری کنسرت، در حالی که بلیت فروشی در حال انجام بود و قرار بود طرفداران این گروه از سراسر ایران خود را به ایران مال برسانند، گروه «ماینس وان» در یک پست اینستاگرامی خبر لغو هر دو روز کنسرت خود را اعلام کرد. این در حالی بود که طی این پست اینستاگرامی توضیحی درباره علت لغو کنسرت داده نشده و صرفا اعلام شده بود که هزینه بلیت های خریداری شده به مخاطبان بازگردانده خواهد شد. و اما ایرج رحمانپور (خواننده لرستانی) هم که قرار بود، جمعه ۲۳ خرداد در تالار اندیشه حوزه هنری روی صحنه برود، روز سه شنبه خبر لغو برگزاری کنسرت خود را اعلام کرد. در حقیقت کنسرت این هنرمند تنها سه روز مانده به برگزاری آن لغو شد؛ دلیل آن هم صرفا وجود نقض فنی در برق سالن این مرکز بود. از طرفی به گفته رحمانپور برگزاری کنسرت در تاریخ دیگری با توجه به نزدیک بودن ایام عزاداری محرم و صفر ممکن نیست، به همین جهت مشخص نیست طرفداران این هنرمند چه زمان دیگری می توانند شاهد اجرای موسیقی او باشند. لغو برگزاری این دو کنسرت در حالی رخ داد که روزهای کمی به برگزاری آنها باقی مانده بود و هر دو گروه از چندین روز قبل در حال تبلیغات برای برگزاری کنسرت ها بودند و همین راستا هم مخاطبان آنها برای حضور در کنسرت برنامه ریزی کرده بودند.

پکن، میزبان دومین نمایشگاه بزرگ کتاب جهان

سی و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب پکن (BIBF) از ۱۸ تا ۲۲ ژوئن (۲۸ خرداد تا اول تیر) در مرکز ملی همایش های چین بر گزار می شود. به گزارش ایسنا، این

نمایشگاه با حضور بیش از ۸۰ کشور و منطقه، به عنوان دومین نمایشگاه بزرگ کتاب جهان و بین المللی ترین پلتفرم صنعت نشر در آسیا در مرکز ملی همایش های چین برپای می شود. به گزارش رسانه های چینی، این نمایشگاه مجموعه ای غنی از کتاب های با کیفیت، انتشارات دیجیتال پیشرفته و محصولات فرهنگی و خلاقانه را در معرض دید قرار خواهد داد.

حضور هنرمندان روسیه

در «هفته فرهنگی روسیه در ایران»

«هفته فرهنگی روسیه» از ۲۰ تا ۲۵ خردادماه در شهرهای تهران و اصفهان بر گزار می شود. به گزارش ایلنا، در این هفته فرهنگی، بیش از ۱۱۰ هنرمند برجسته روسیه در رشته های مختلف موسیقی، فیلم، هنرهای تجسمی و... به همراه هیئت رسمی و کمیته فرهنگی که حدود ۱۳۰ نفر هستند، حضور پیدا می کنند. این رویداد فرهنگی در چارچوب معاهده مشارکت جامع راهبردی میان دو کشور است که در ژانویه سال ۲۰۲۵ میلادی به امضا رسید و طی آن بر گسترش روابط فرهنگی و هنری تأکید شد. نمایشگاه صنایع دستی و هنرهای سنتی با عنوان «سنت های زنده و وسیه» طی روزهای ۲۰ تا ۲۲ خرداد از ساعت ۱۰ تا ۱۴ در فرهنگسرای نیایران بر گزار می شود که ورود برای عموم آزاد است. همچنین، «جشنواره فیلم روسیه» از ۱۹ تا ۲۳ خردادماه از ساعت ۱۸ در باغ کتاب تهران بر گزار می شود و ورود برای عموم هنردوستان آزاد است.

سفر موسیقایی به «اکتبر ۱۹۰۴» با ارکستر سمفونیک تهران

ارکستر سمفونیک تهران بیست و نهم خرداد با رهبری نصیر حدیدیان، کنسرت «اکتبر ۱۹۰۴» را در تالار وحدت روی صحنه می برد. به گزارش روابط عمومی بنیاد رودکی، در این کنسرت قطعاتی از گوستاو مالر، ولفگانگ آمادئوس موتسارت و رابرت شومان پیش روی مخاطبان قرار می گیرد. در همین اساس، سمفونی شماره ۵ مالر، کنسرتو کلارینت در لا ماژور اثر موتسارت با حضور مانیل دالتیان (کنتواز کلارینت) و سمفونی بهار از روبرت شومان برای این اجرا در نظر گرفته شده اند. گوستاو مالر آهنگساز اتریشی، سمفونی شماره ۵ را بین سالهای ۱۹۰۱ تا ۱۹۰۲ ساخته است؛ این سمفونی برای اولین بار در اکتبر ۱۹۰۴ به اجرا در آمده است و همین دلیل انتخاب نام «اکتبر ۱۹۰۴» برای کنسرت پیش روی ارکستر سمفونیک بوده است.

درباره «شاه لیر روایتی آهنگین»، اثر جدید الیکا عبدالرزاقی

نمایش باشکوه بدبختی شاه لیر

محمدحسین خدایی

بعد از کارگردانی نمایش «هملت» در سالن استاد ناظرزاده کارمانی مجموعه ایرانشهر، الیکا عبدالرزاقی در مقام کارگردان به صحنه بازگشته و در سالن اصلی تئاتر شهر، نمایشی پر زرق و برق و باشکوه از تراژدی لیر شاه را به صحنه آورده و توانسته نظر مثبت مخاطبان طبقه متوسطی این نمایش را کمابیش جلب کند.

لیر شاه شکسپیر در رابطه با سرزمین و قلمرو پادشاهی است و میراثی که می بایست تقسیم شود، قدرتی که باید انتقال یابد و در خانواده باقی بماند. اما سودای قدرت و زیاده خواهی به خوبی این نکته را آشکار می کند که بدون اخلاقیات انسانی و تضمین های حقوقی، به هیچ وجه نمی توان به دیگران اعتماد کرد و وجه مثبت ماجرا را دید حتی اگر این میراث خواران قلمرو پادشاهی دختران لیر باشند و به هنگام تقسیم ارث، سخنان محبت آمیز نصیب پدر کنند. تجربه نشان داده بعد از رسیدن به قدرت و تصاحب سرزمین، بسیاری از انسان ها تعهدات خویش را کنار گذاشته و در قبال امکاناتی که به کف آورده و قولی که داده اند به هیچ وجه پاسخگو و مسئولیت پذیر نبوده و زیاده خواه می شوند.

دختران لیر، به هنگام تقسیم ارثیه پدری و حذف خواهر کوچکتر، نقش دختران دلسوز پدر را بازی کرده و پس از تصاحب قدرت، علیه اش موضع منفی گرفته و به دلایل واهی، پدر را از قلمرو خویش طرد کرده تا نظمی تازه اعمال شود. صد البته لیر شاه به وقت مسکنت و از دست دادن تخت پادشاهی است که به آگاهی رسیده و حقیقت زندگی را در می یابد.

فی الواقع آن زمان که شمشیرها فرو می آید، دسیسه ها آشکار می شود و پرده ها فرو می افتد لیر بیچاره، پیرانه سر در بیابان ها سرگردان شده و همچون یک دلقک

مستاصل به فاش گویی و مطایبه روی می آورد. اما چه باک حتی اگر این حقیقت جویی پر هزینه، لیر را به قدرت بازنگرداند و روزگار خوش گذشته را از نو باز تولید نکند، مهم فروپاشی نظامی است که بر سامان دروغ و خودفریبی بنا شده و می بایست به هر قیمت فروپاشد و حقیقت را از پس غبار فریب نمایان کند.

به لحاظ دراماتوزی متن و اجرا، الیکا عبدالرزاقی به متن شکسپیر وفادار مانده اما ترجیح داده با انتخاب مسیری تازه، خوانشی آهنگین از نمایشنامه شکسپیر ارائه کند که مخاطره آمیز و جسورانه به نظر می رسد. بدین منظور در بسیاری از صحنه ها، کلام منثور نمایشنامه کنار گذاشته شده و گفتار منظوم، میانجی ارتباط شخصیت ها و پیشبرد ماجراها است.

از قضا این صحنه های آهنگین که اغلب با موسیقی و هنر نمایشی رضا یزدانی همراه شده تا حدودی از فحامت متن شکسپیر کاسته و به سیاست اجرایی نمایش یاری رسانده که مبتنی است بر خلق فضایی پر احساس و بازی گوشه ای های پسامدرنیستی. به دیگر سخن، لیر شاه عبدالرزاقی بیش از آن که با عقل ادراک شده به احساس پناه می برد و میل دارد عواطف تماشاگران را درگیر فضای آهنگین و طنازانه خویش کند. در این میان طراحی صحنه با استفاده از ماشینری سالن اصلی، بسیار

منعطف عمل کرده و به سهولت از پس فضا سازی متنوع و متکثر صحنه های نمایش برمی آید. شخصیت های اصلی نمایش به همراه شخصیت های فرعی، در تمامی صحنه ها بنابر منطق دراماتیک، مشغول اجرایی کردن ایده های کارگردان بوده و از این منظر، در پی استفاده از تمامی زوایای پیدا و پنهان سالن اصلی تئاتر شهر هستند. صد و چهل نفر در این پروژه بزرگ مشارکت داشته و مدیریت این تعداد از عوامل اجرایی، به واقع برای هر کارگردانی توان فرساست. با توجه به اینکه الیکا عبدالرزاقی در نقش یکی از دختران لیر در صحنه حضور دارد و بازی به نسبت خوب و موثری ارائه می کند، می توان به پشتکار و تلاش او آفرین گفت و نتیجه کارش راستود.

به هر حال او نشان داده علاقه مند فضاهای شلوغ و حضور پر تعداد بازیگر جوان بر صحنه است. تجربه نمایش هملت که بسا هنر جوینان کلاس های «از ایده تا اجرا» به صحنه آمد و خوش درخشید، بر همین رویکرد اشاره دارد و پروژه لیر شاه هم به نوعی در امتداد همین مسیر معنا می یابد. شیوه اجرایی این کارگردان در اینجا فاصله گرفتن از اجرای موزیکال، شاد و پر احساس است. یک جهان هیبریدی که لیر و دخترانش به زبان آرکائیک سخن بگویند و دلقک و مردم عادی اش به زبان کوچه و بازار، نتیجه این

می آمیزد و در مدت زمان دو ساعت، مخاطبان خویش را سرگرم می کند. صد البته حمایت مالی بانک ثروتمندی چون پاسارگاد و تهیه کنندگی کسی چون علی اوچی، از بابت هزینه های تولید به گروه اجرایی این آراמש را بخشیده که چندان نگران مسائل مالی نباشند و جسورانه به ایده های بلندپروازانه خویش بپردازند. مولفه ای موثر که این روزها نصب کمتر کسی از کارگردانان کشور شده تا با آسودگی، فرایند تولید را تجربه کنند و دغدغه محل تمرین و هزینه های سرسام آور تولید را نداشته باشند. از این منظر می توان بخت یاری کارگردان لیر شاه را به فال نیک گرفت وداشتن حداقلی از امکانات مادی و معنوی را برای تمامی گروه های خلاق تئاتری آرزو کرد.

به لحاظ بازی ها، شخصیت های اصلی نمایش همگی باز یگران حرفه ای بوده و توانسته اند فضای

کلی اجرای لیر شاه را رویت پذیر کنند. شخصیت لیر با بازی در خشان احمد ساعتچیان به همراه الیکا عبدالزاقی و الهام اخوان که نقش دختران متمدن لیر را بر عهده دارند قابل اعتناست. همچنین که رضا یزدانی، پاشا رستمی، محمد هادی عطایی، علیرضا ناصحی، نوشین اعتماد، امیرعلی زهره، آموز زرکریان، هبوا قصیوند، صدف اسداللهی، بورژین عبدالزاقی، سروش کریمی نژاد، حامد خرم آبادی و مهدی حکمتی و نیکا افکاری نقش های اصلی و عده دیگری از بازیگران جوان، نقش های فرعی را بازی کرده و در خدمت کلیت اجرا هستند. در نهایت می توان گفت اجرای «شاه لیر روایتی آهنگین» در سالن اصلی تئاتر شهر، توانسته سلیقه مخاطب طبقه متوسطی این روزهای تئاتر را تا حدودی ارتقا دهد و چندان در دام ابتدال زمانه نیفتد. اجرایی خوش ریتم که از تراژدی متن شکسپیر می کلد و با آهنگین کردن روایت، فضای تماشایی را تدارک می بیند که بیش از مناسبات متن شکسپیر، بر فضا سازی استوار است و در تلاش برای ساختن یک تئاتر با قاب های زیبا، منعطف و تماشایی.

با آن که سیاست اجرا بر معاصر کردن شکسپیر با ذائقه فرهنگی تماشاگر طبقه متوسط نباشد اما خوشبختانه چندان له دام سهل انگاری نیفتاده و به نظر می آید در هدفی که ترسیم کرده کم و بیش موفق

است. در واقعیت امر نمی توان این نکته را در نظر گرفت که زمانه شتابناک ما، دیگر اجازه نمی دهد متون شکسپیر را به همان طریق قدیم اجرا کنیم و تماشاگر بی حوصله این روزها را تا انتهای نمایش بر صندلی خویش نگه داریم.

الیکا عبدالرزاقی به عنوان یک کارگردان که مسیری تازه در اجرایی کردن متون کلاسیک تاریخ ادبیات دراماتیک جهان گشوده، در این اجرا، با استفاده از نورپردازی حرفه ای علی کوزه گر، موسیقی وحید مهرداد، طراحی لباس مقدی شامیریان و طراحی صحنه امیرحسین دوانی، یک تئاتر پرورزویی تولید کرده که می فروشد و مخاطب را راضی به خانه می فرستد. شاید کار یک تئاتر به عنوان پدیدهای اجتماعی گاهی همین ها باشد.

کم کردن سویه انتقادی متن نمایشنامه و افزودن بر وجه سرگرمی سازی اش. آن هم با تمام امکاناتی که مناسبات تولید تئاتر این روزها می تواند برای یک گروه اجرایی تأمین کند و از خیلی ها دریغ شده است. لیر شاه اجرای سرزنده ای است که لحظات خوب کم ندارد و چندان هم ادعای زرقا و عمیق بودن را به مخاطبان تحمیل نمی کند. بازگشت به همان سنت تماشای تئاتر که می خواهد احساسات را تحت تأثیر گذارد و حال خوبی برای تماشاگران حاضر در سالن بسازد.

و گفت: ناشران ترکیه با بانک های کار را انجام دادند و موفقیت زیادی هم داشتند، در ایران نیز می توان در تعامل با هلدینگ های مختلف از املاک مصادرات آن ها با اسلاک مازاد دولت برای اجرای چنین طرح هایی استفاده کرد؛ در این کار هم بهترین کتاب افزایش پیدایمی کند و هم ناشران و کتابفروشان ما می توانند از مزایای آن بهره مند شوند.

وی بابیان اینکه چنین اقدامی فصلی نیست که دوره آن زود به پایان برسد، گفت: این طرح یک اقدام مانا ماندگار است که اثرات آن سال های سال باقی می ماند و ناشران و کتابفروشان هم از مزیت آن برای ملک خود استفاده می کنند.

پیگیر هستیم...

موسسات انتشاراتی و کتابفروشی ها که در کوچه و خیابان های شهرهای مختلف جای گرفته اند، ممانی فرهنگی و پناهگاهی امن برای فعالان نشر و کتاب است که تعطیلی آن ها به دلیل مستاجر بودن، به یک چالش جدی تبدیل شده است. مالکیت ملک می تواند به ناشر در ایجاد یک موقعیت مستحکم تر در بازار کتاب کمک کند و به آن ها اجازه دهد تا در طولانی مدت سرمایه گذاری های بیشتری در بخش تولید و نشر انجام دهند.

ابراهیم کریمی، رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران نیز در این زمینه به ایینا گفت: کتابفروشی حلقه آخر صنعت نشر است و اگر حمایت جدی و خوبی از آنها انجام شود، شاید در آینده با نفع کتابفروشان باشد، ولی در کل به نفع مجموعه صنعت نشر است. احیا و اجرای طرح اجازه به شرط تملیک برای ناشران و کتابفروشان، ضرورتی است که نمی توان آن را نادیده گرفت.

او بابیان اینکه وزارت فرهنگ می تواند با پیگیری اجرای این طرح، زمینه ای ایجاد کند که فعالان حوزه نشر شامل ناشر و کتابفروشی از مزایای آن بهره مند شوند. ادامه داد: در برهه ای که این ما ها به ناشران داده شده، در اوضاع گرانی ملک، عده ای از همکاران ما از اجازه نشینی در آمدند و صاحب ملک شدند و این خیلی خوب بود که در شهری مثل تهران با هزینه سنگین اجازه به فعالان فرهنگی صاحب ملک برای کسب و کار خود شوند.

ابراهیمی با طرح این موضوع که پیگیر این طرح از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هستیم، تأکید کرد: اکنون محل کار عده ای از ناشران بخشی از واحد مسکونی شان است و یک یاد آوری از واحد را به امر تولید کتاب اختصاص داده اند، اما اگر چنین طرحی پیگیری و اجرا شود، با توجه به مصوبه طرح کاربری فرهنگی، می توانند از طبقه همکف یک واحد مسکونی استفاده کنند.

و اما در پایان باید گفت که اگر چه فرایند تملیک می تواند طولانی باشد و ممکن است ناشران مدت زمان طولانی را منتظر تملیک دارایی بمانند اما برای ناشران یک گزیننه مناسب است، و به ویژه اگر سرمایه گذاری اولیه و کافی برای خرید دارایی نداشته باشند، در عین حال، ناشران با بدقیل از امضای قرارداد، به دقت شرایط و ریسک های آن را بررسی کنند.

از سوی دیگر با توجه به تعطیلی های بی دری کتابفروشی های اجازه ای در نقاط مختلف کشور طی سال های اخیر به دلیل افزایش سرسام آور اجاره بها می توان امیدوار بود که احیای این طرح، کمکی به حیات نشر آن ها باشد.

اجاره به شرط تملیک؛ تب بر اقتصاد صنعت نشر ایران می شود؟

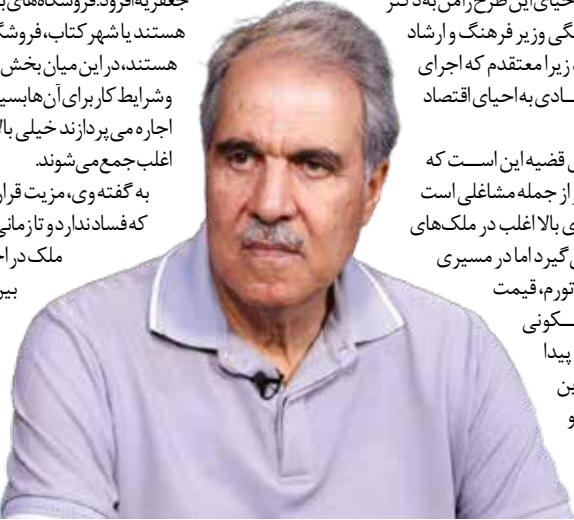
نتیجه کتاب نیز افزایش قیمت خواهد داشت و مشتری برای خرید کالا کمتر می شود و تعداد مشتری ها کاهش چشمگیری خواهد داشت؛ از سوی دیگر این افزایش هزینه ها بر سودآوری صنعت نشر هم تأثیر می گذارد و گاهی به کاهش سود یا حتی ضرر می شود.

طرحی که مانایمی شود...

برخی کارشناسان حوزه نشر بر این باورند که اجازه به شرط تملیک می تواند دسترسی ناشران به نقدینگی را تسریع و تسهیل کند، علی جعفریه، مدیر انتشارات و کتابفروشی ثالث در این زمینه به ایینا گفت: پیشنهاد احیای این طرح را من به دکتر جواد، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه دادم، زیرا معتقدم که اجرای آن می تواند تا حد زیادی به احیای اقتصاد نشر کمک کند.

وی ادامه داد: اصل قضیه این است که کتابفروشی یا ناشر از جمله مشاغلی است که با سرمایه گذاری بالا اغلب در ملک های استیجاری شکل می گیرد اما در مسیری که می گذرد، بارشد تورم، قیمت ملک تجاری یا مسکونی به شدت افزایش پیدا می کند و فعالان این حوزه با مشکلات و دغدغه های زیادی

می کنند.

جعفریه بابیان اینکه در بسیاری از مواقع، افزایش اجاره بها در کنار رشد سایر نرخ ها مشکلات زیادی برای اهالی نشر ایجاد می کند، گفت: فروشگاه های بزرگ اغلب توان مالی بالایی دارند و در این چرخه کمتر آسیب می بینند، اما چراغ فروشگاه های کوچک به دلیل نوسانات اقتصادی خیلی زود تحت تأثیر این عوامل خاموش می شود.

وی با طرح این موضوع که دیگر کمتر کسی به فکر راه اندازی کتابفروشی جدید است، یادآور شد: واقعیت این است که اکنون خیلی به صرفه نیست که کتابفروشی جدیدی تأسیس شود و در این حوزه دولت برای اینکه در حوزه فرهنگ کاری کند باید گزینه های بیابرد تا شرایط بهبود پیدا کند.

جعفریه افزود: فروشگاه های بزرگ ما در تهران اغلب در مراکز خرید هستند یا شهر کتاب، فروشگاه های بخش خصوصی هم محدود هستند، در این میان بخش عمده این مراکز هم اجازه ای هستند و شرایط کار برای آن ها بسیار سخت است، گاهی قیمت هایی که اجازه می پر داند خیلی بالا است و به دلیل خروجی پایین کار اغلب جمع می شوند.

به گفته وی، مزیت قرارداد اجازه به شرط تملیک این است که فساد ندارد و تا زمانی که آخرین ریال پول دریافت نشود، ملک در اختیار بانک باقی می ماند، و پولی از بین نمی رود، در سراز و کاری که برای این کار پیش بینی می شود ناشران و کتابفروشان با تأیید اتحادیه و وزارت فرهنگ می توانند از این مزیت استفاده کنند.

جعفریه با اشاره به تجربه سه دهه پیش ایران همچنین ترکیه که برای اجرای این طرح اشاره کرد